

**คู่มือหรือแนวทางขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา
(หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง)
ฝ่ายพัฒนาการจัดการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้**

เพื่อให้การพิจารณาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาที่เปิดสอนโดยคณะ / ส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายพัฒนาการจัดการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ จึงได้กำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร / ปรับปรุงหลักสูตรทุกระดับการศึกษา
 - 1.1 วิทยาเขตหาดใหญ่ คณะ / ส่วนงานเสนอแต่งตั้งไปยังสำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสนอรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการฯ พิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง
 - 1.2 วิทยาเขตปัตตานี / ภูเก็ต / สุราษฎร์ธานี / ตรัง คณะ/ส่วนงานเสนอรองอธิการบดีฯ ของ วิทยาเขตที่ได้รับมอบหมายพิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง
2. หลักสูตรจัดทำคุณลักษณะของนักศึกษา (GA) และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) พร้อมตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับวิสัยทัศน์ พันธกิจคุณลักษณะของบัณฑิต และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หมวดที่ 4 ข้อ 2 / ข้อ 3 และ ภาคผนวก ก) รายละเอียดตามเอกสารประกอบการพิจารณา (เอกสารแนบ 1) เพื่อเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร พิจารณา ทั้งนี้ ห้ามแก้ไข PLOs ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรแล้ว ในกรณีที่มีการแก้ไข PLOs ให้เสนอคณะกรรมการ กลั่นกรองหลักสูตรเพื่อพิจารณาใหม่ และจัดทำรายละเอียดหลักสูตร (Program Specification)
3. คณะ / ส่วนงานพิจารณารับรองรายละเอียดของหลักสูตร
4. คณะ / ส่วนงานส่งรายละเอียดของหลักสูตรมายังสำนักการศึกษาฯ / ฝ่ายวิชาการของวิทยาเขต เพื่อเสนอคณะกรรมการวิชาการประจำวิทยาเขต พิจารณา
5. คณะ / ส่วนงานส่งรายละเอียดของหลักสูตรมายังสำนักการศึกษาฯ / ฝ่ายวิชาการของวิทยาเขต เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายการศึกษา พิจารณา
6. การเสนอหลักสูตรเพื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ
 - 6.1 กรณีหลักสูตรต่ำกว่าระดับปริญญาเอก สำนักการศึกษาฯ จัดทำเอกสารสรุปหลักสูตรที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการศึกษา เสนอสภามหาวิทยาลัย พิจารณาทุกท่วง เพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติ
 - 6.2 กรณีหลักสูตรระดับปริญญาเอก คณะ / ส่วนงาน / วิทยาเขตจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร พร้อมจัดทำแบบรายงานการดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุมฯ (ถ้ามี) ส่งสำนักการศึกษาฯ เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ
7. คณะ / ส่วนงานนำข้อมูลหลักสูตรเข้าระบบ CHECO ภายใน 25 วัน หลังจากสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบและอนุมัติ และส่งข้อมูลหลักสูตรในระบบ CHECO ไปยังระดับมหาวิทยาลัยเพื่อมหาวิทยาลัยส่งข้อมูลหลักสูตรไปยัง สป.อว. ภายใน 5 วัน (หลักสูตรต้องได้รับ สถานะ S ในระบบ CHECO ภายใน 30 วันหลังจากสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบและอนุมัติ)

ทั้งนี้ ให้ใช้คู่มือหรือแนวทางขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรฯ ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นต้นไป

แผนภูมิของคู่มือหรือแนวทางขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา
(หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง)
ฝ่ายพัฒนาการจัดการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นที่ 1 การกลั่นกรอง PLOs ของหลักสูตร

ดำเนินการโดย

คณะ / ส่วนงาน / หน่วยงาน

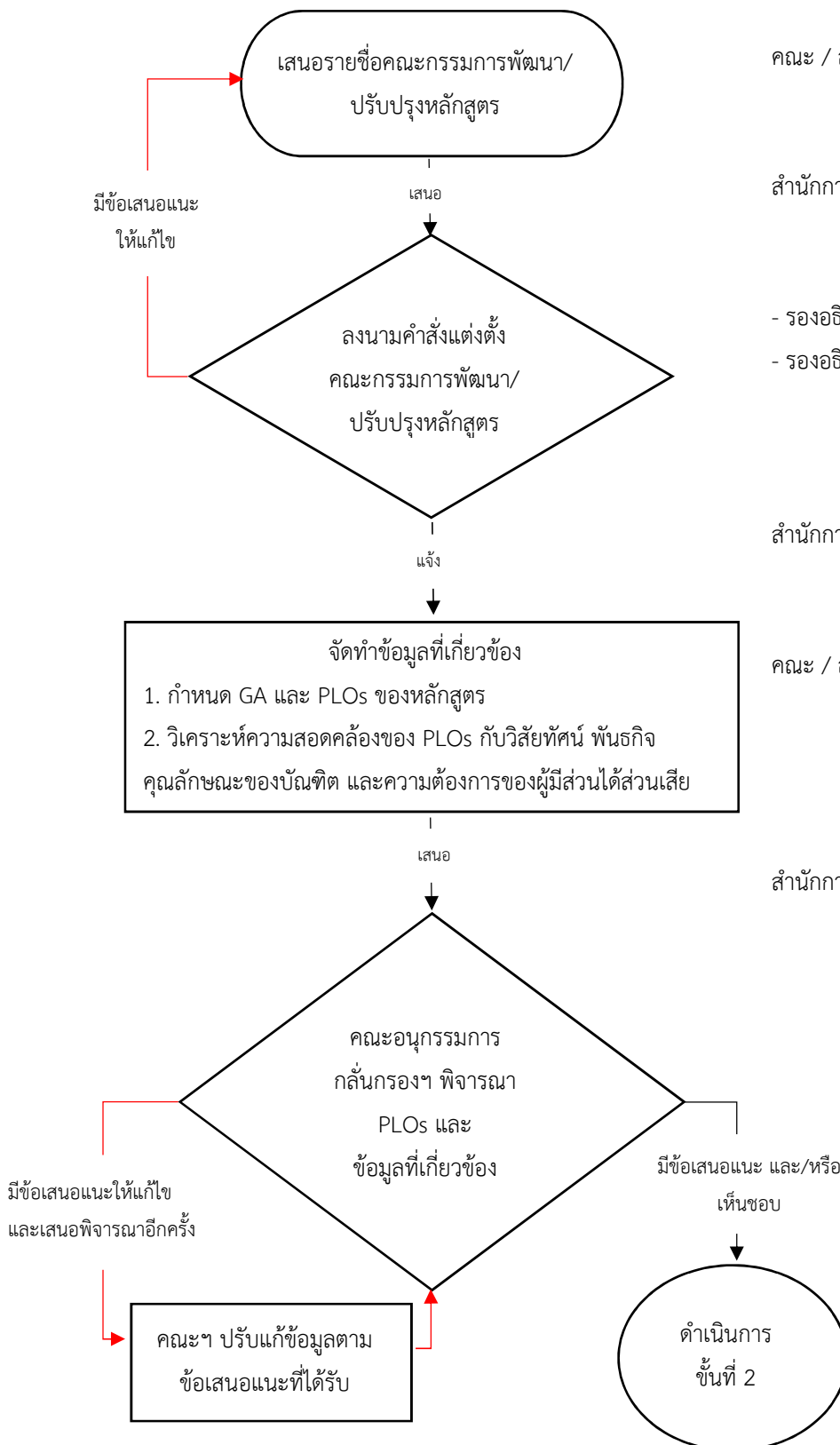
สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้

- รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการฯ (วิทยาเขตหาดใหญ่)
- รองอธิการบดีฯ ของวิทยาเขต (วิทยาเขตอื่น ๆ)

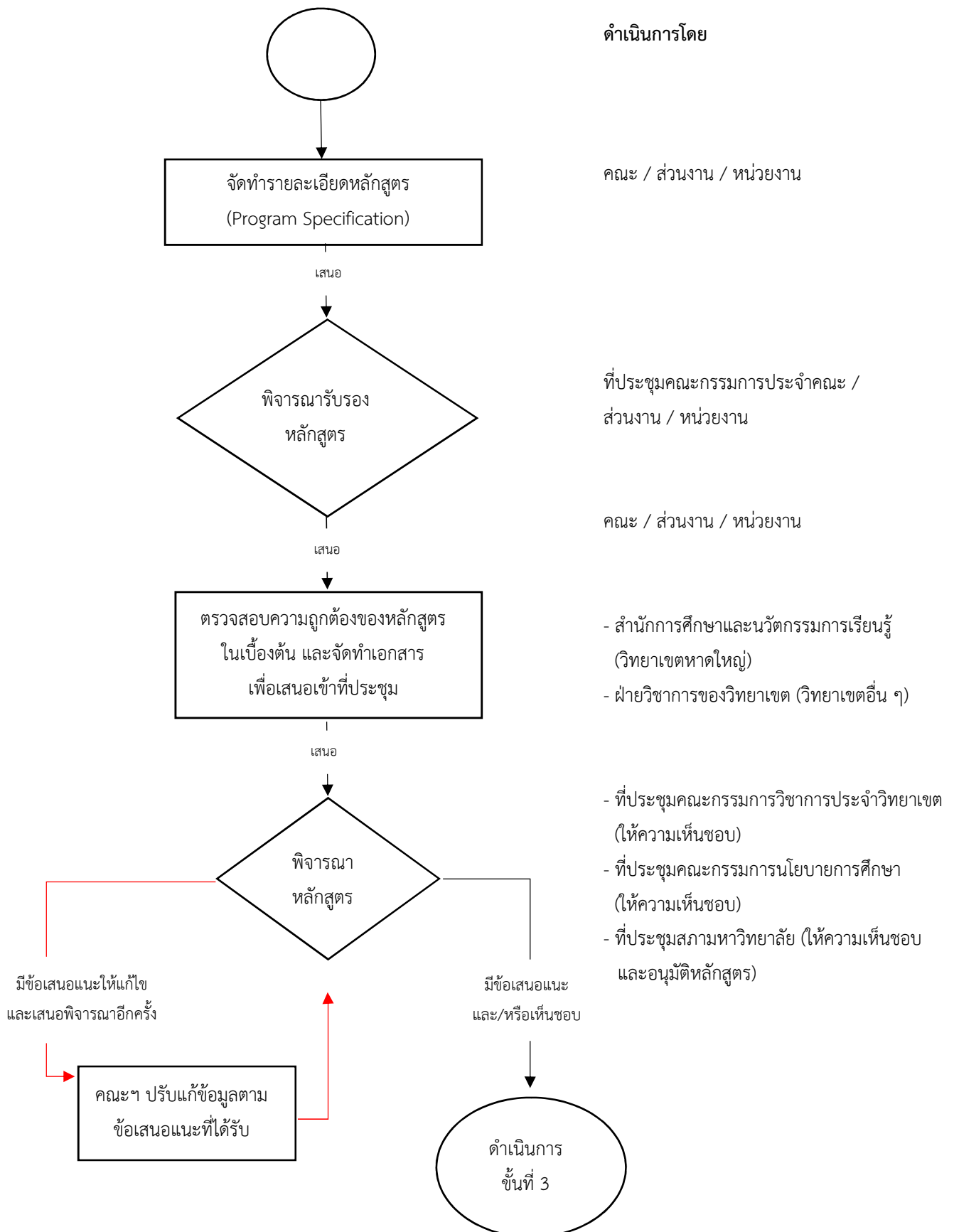
สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้

คณะ / ส่วนงาน / หน่วยงาน

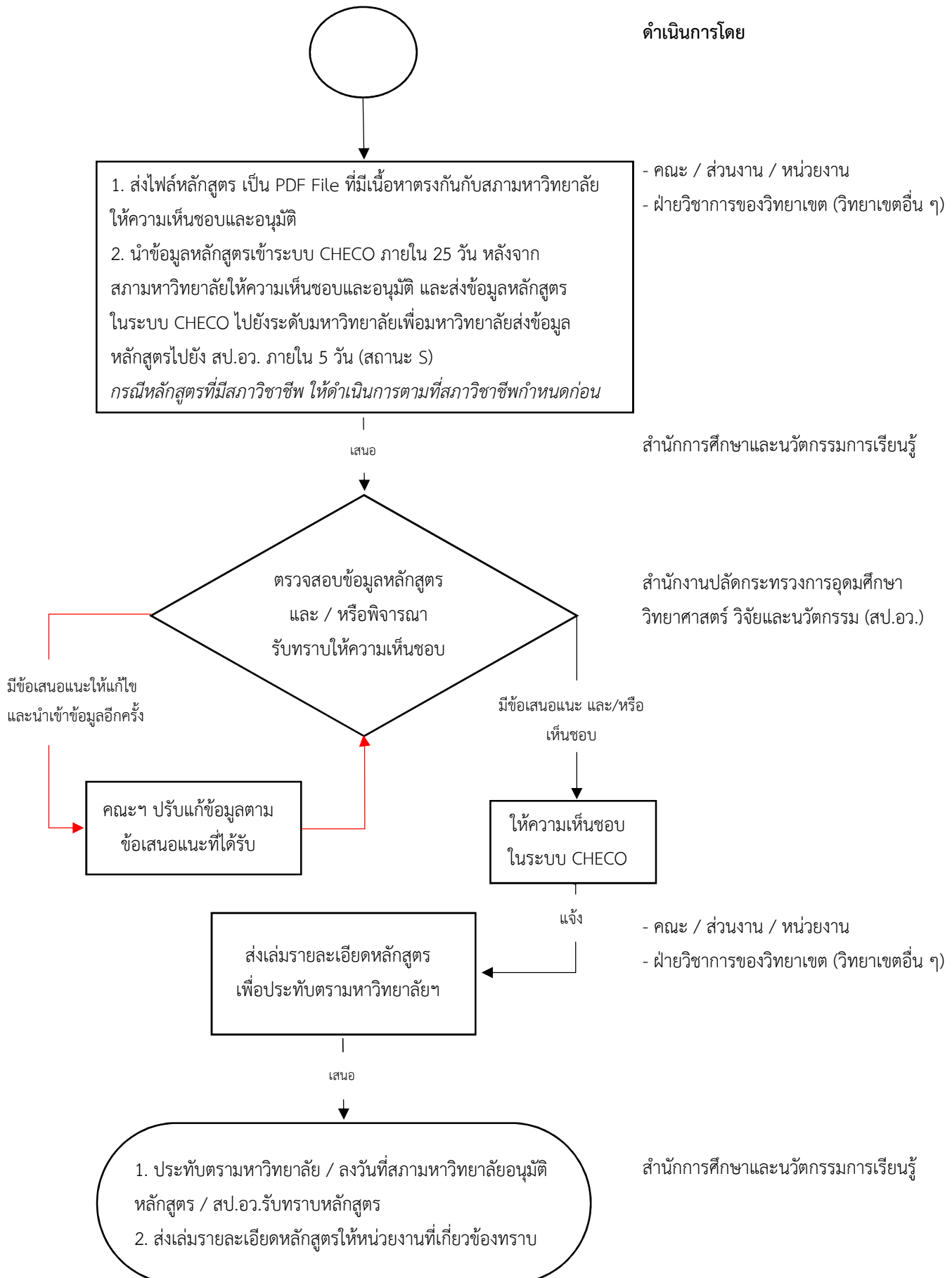
สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การพิจารณาหลักสูตรเพื่อเสนอที่ประชุมต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 การนำเข้าข้อมูลหลักสูตรในระบบ CHECO

หมายเหตุ ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือ ทุรอบ 5 ปี โดยจะต้องดำเนินการพัฒนา / ปรับปรุงหลักสูตรให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคการศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
2. กฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
3. กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
4. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
5. กฎกระทรวง มาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
6. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งฯ พ.ศ.2564
7. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2565
8. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
9. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565
10. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2565
11. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
12. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือ หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
13. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา หรือ หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญาในสาขาวิชาที่ต่างกัน พ.ศ. 2565
14. แจ้งแนวทางกรณีสถาบันอุดมศึกษามีข้อตกลงร่วมกันจัดการศึกษาในหลักสูตรอย่างเป็นทางการ (มติ กกอ. 9 พ.ย. 2565)
15. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
16. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
17. ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
18. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาเทียบหลักสูตรการศึกษาในประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
19. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการพิจารณาเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
20. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือ ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในวารสารระดับชาติ และ วารสารระดับนานาชาติ พ.ศ. 2565
21. ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ของกำลังคนในสาขาเกษตรสมัยใหม่ การตลาดดิจิทัล และ ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ปี พ.ศ. 2565
22. ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง ทักษะที่พึงประสงค์ของกำลังคนในสาขานักวิทยาศาสตร์ข้อมูล และ สาขายานยนต์ไฟฟ้า พ.ศ. 2566

**ประเด็นพิจารณาตามคู่มือหรือแนวทางขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา
(หลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง)
ฝ่ายพัฒนาการจัดการศึกษา สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้**

1. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรทุกระดับการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พิจารณา

- 1.1 หมวดที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้
 - ข้อ 2 การพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาในหลักสูตร (คุณลักษณะของนักศึกษา และ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร)
 - ข้อ 3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- 1.2 ภาคผนวก ก ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะของบัณฑิต และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. คณะกรรมการส่วนงาน ตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรในภาพรวม โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาดังนี้

- 2.1 หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต
- 2.2 หมวดที่ 5 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร
- 2.3 หมวดที่ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
- 2.4 หมวดที่ 7 การประเมินผลการเรียน และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
- 2.5 หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร
- 2.6 หมวดที่ 9 ระบบและกลไกของการพัฒนาหลักสูตร
- 2.7 ภาคผนวก ฉ ข้อมูลกลุ่มชุดวิชา (Module) ในหลักสูตร
- 2.8 ภาคผนวก ช คำอธิบายรายวิชา/ชุดวิชาตามแนวทาง OBE
- 2.9 ภาคผนวก ฎ ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร รวมทั้งคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา

3. คณะกรรมการวิชาการประจำวิทยาเขต พิจารณารายละเอียดของหลักสูตรในภาพรวม โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาดังนี้

- 3.1 หมวดที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้
 - ข้อ 4 พิจารณาความสอดคล้องกลยุทธ์/วิธีการสอน และกลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผลกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)
 - ข้อ 5 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่รายวิชา (Curriculum Mapping)
 - ข้อ 8 ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 3.2 ภาคผนวก ข ตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ Knowledge/Attitude/Skill
- 3.3 ภาคผนวก ฎ ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน

4. สำนักการศึกษา / ฝ่ายวิชาการของวิทยาเขต ตรวจสอบรายละเอียดหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ และ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองพิจารณาหลักสูตรฯ

หลักสูตร..... สาขาวิชา.....

หลักสูตรใหม่ **หรือ** หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.

คณะ..... วิทยาเขต.....

แผนการศึกษา.....

(ปริญญาตรี : กรณีหลักสูตรมีแผนสหกิจศึกษา หรือ จัดหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้ระบุทุกแผนการศึกษาไว้ให้ชัดเจน

บัณฑิตศึกษา : แสดงแผนการศึกษาให้ครบถ้วนและสอดคล้องตามโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)

กับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	ผลลัพธ์การ เรียนรู้ทั่วไป	ผลลัพธ์การ เรียนรู้เฉพาะ	ความรู้	ทักษะ	จริยธรรม	ลักษณะบุคคล
PLO1.....	✓		✓	✓		
PLO2.....		✓			✓	✓
PLO3.....		✓	✓		✓	
PLO4.....	✓			✓		✓

หมายเหตุ

1. การกำหนด PLOs ของหลักสูตร จะต้องสอดคล้องตามข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ 4 ด้าน ข้างต้นสามารถดูข้อมูลได้ที่ website สำนักการศึกษาฯ <https://eila.psu.ac.th/service-academic/> (หัวข้อ : ข่าวสาร/ประกาศ/แนวปฏิบัติ ประกาศ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565)

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในทำงานระหว่างการศึกษา โดย PLOs ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1) มีวิธีการได้มาที่ชัดเจน

2) ต้องวัดประเมินได้ เหมาะกับระดับหลักสูตร เกิดขึ้นได้จริง (SMART)

* S=specific, M=Measurable, A=Achievable, R=Realistic, T=Time bound

3) ต้องมีทั้งลักษณะทั่วไป (Generic) และ เฉพาะสาขา (Specific) โดย

- **ทั่วไป (Generic)** เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ได้ในหลายมิติของการดำเนินชีวิต ทั้งในชีวิตประจำวันและนอกเหนือ อาชีพการงาน รวมถึง เป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้กับหลักสูตรอื่น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องเรียนในสาขาเฉพาะ

- **เฉพาะสาขา (Specific)** เป็นผลการเรียนรู้ที่ใช้ในสาขาวิชานั้น ๆ รวมถึง แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์หรือจุดเน้นที่สอดคล้องกับ เป้าหมายของหลักสูตร

4) ตอบสนองความต้องการของทุก Stakeholder ที่สำคัญ

5) แสดงถึง uniqueness และสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต

6) PLO แต่ละข้อไม่ควรซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น (ยกเว้นแต่มีเหตุผลสำคัญ)

7) PLO แต่ละข้อต้องประกอบด้วยประเด็นหรือสมรรถนะหลักประการเดียวหรือที่ใกล้เคียงกัน

การพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาในหลักสูตร

คุณลักษณะของนักศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)
คุณลักษณะบุคคลทั่วไป ให้ระบุคุณลักษณะที่จะพัฒนานักศึกษาทั้งที่เป็น คุณลักษณะบุคคลทั่วไป โดยระบุเป็นข้อ ๆ หรือ พรรณนาความ	PLO..... PLO..... PLO.....
คุณลักษณะบุคคลตามวิชาชีพหรือศาสตร์ ให้ระบุคุณลักษณะที่จะพัฒนาของนักศึกษาทั้งที่เป็น คุณลักษณะบุคคลตามวิชาชีพหรือศาสตร์ โดยระบุเป็น ข้อ ๆ หรือพรรณนาความ	PLO..... PLO..... PLO.....

หมายเหตุ คุณลักษณะของนักศึกษาสามารถรองรับ PLO ได้มากกว่า 1 PLO

ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะของบัณฑิต และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO..	PLO....	PLO...	PLO...	PLO...
Vision (ระดับมหาวิทยาลัย / คณะ / สาขาวิชา)									
Mission 1 (ระดับมหาวิทยาลัย / คณะ / สาขาวิชา)									
อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย / ผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย (GE)									
Stakeholder Need 1* :									
1. คำอธิบายดูที่หมายเหตุ	✓		✓						
2.		✓		✓					✓
Stakeholder Need 2* :									
1. คำอธิบายดูที่หมายเหตุ		✓							✓
2.			✓		✓		✓		✓
Stakeholder Need 3* :									
1. คำอธิบายดูที่หมายเหตุ	✓					✓			
2.				✓	✓	✓		✓	

หมายเหตุ การระบุ Stakeholder Need ในแต่ละกลุ่ม ให้ระบุประเด็นสำคัญของความต้องการที่ได้จากการสำรวจ และ นำมาใช้ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (ไม่รวมความต้องการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการต่อเนื้อหารายวิชา วิธีการเรียนการสอน เป็นต้น รวมถึง Stakeholder Need แต่ละกลุ่ม ให้ระบุประเภท หรือ กลุ่มบุคคล เช่น นักศึกษา บริษัท.... องค์กร.... โดยไม่ระบุชื่อบุคคล)